

Analys av utbildningsutbudet vid Södertörns högskola för livslångt lärande och omställning

Bakgrund

Högskolan ska med anledning av införandet av den nya studiefinansieringsformen omställningsstudiestöd genomlysa sitt utbildningsutbud. Genomlysningen har gjorts i samverkan med högskolans prefekter och akademisk ledare för lärarutbildningen. Representanter för högskolan har vidare deltagit i de webinarier som SUHF har anordnat för att underlätta samverkan i frågan mellan landets lärosäten. Högskolans rektor ingår i Stockholmsregionens kompetensråd där omställningsstudiestödet diskuterats.

Befintligt utbud

Inledningsvis konstaterar vi att en stor del av högskolans befintliga utbildningsutbud kan läsas inom ramen för omställningsstudiestödet. Högskolan erbjuder nära 300 fristående kurser med omfattning mellan 7,5 och 30 hp, varav flertalet är relevanta för livslångt lärande och omställning. Detta är en stor tillgång eftersom det är svårt att på förhand säga var behov och efterfrågan kommer att finnas. Inom samhällsvetenskaperna kan exempelvis kurser i ekonomi, socialt arbete eller offentlig förvaltning vara relevanta för en individ som vill höja sin kompetens, och inom humaniora kurser i bl.a. arkivvetenskap, konstvetenskap, engelska och svenska. Ett antal av dessa är dessutom möjliga att läsa på distans.

I dialog med högskolans institutioner har följande exempel tagits fram, som mer specifikt kan riktas till denna kategori studenter. Vi vill understryka att kurserna nedan utgör exempel och att uppräkningsen inte på något sätt ger en fullständig bild av utbudet.

Kurs(er)	Hp	Kommentar
Arkivvetenskap A+B	60	Fortbildning/omställning
Magisterprogram inom Centrum för praktisk kunskap	60	Fortbildning för yrkesverksamma
Distanskurser inom litteraturvetenskap		Fortbildning för lärare
Medie- och informationskunnighet för pedagoger	15	Fortbildning för lärare
Gestaltade livsmiljöer	15	Fortbildning för arkitekter, samhällsplanerare m m.

Kvällskurser i retorik	15	Fortbildning/omställning inom kommunikationsyrken
Kurser inom engelska		Fortbildning/omställning
Journalistik för akademiker	60	Fortbildning/omställning
Digitalt berättande för journalister samt Digital research	15	Fortbildning för yrkesverksamma
Hälso- och sjukvårdskuratorsexamen	60	Fortbildning/omställning inom vård/socialt arbete
Paket med kurser från socionom- och kuratorsprogrammen	60	Fortbildning/omställning inom socialt arbete
Project Management for Sustainable development	15	Fortbildning/omställning
Medieteknik A+B	60	Fortbildning/omställning inom digitalisering
Digital medieproduktion, kurspaket	30	Fortbildning inom digitalisering
Miljövetenskap A+B	60	Fortbildning/omställning
Geografiska informationssystem och statistik	60	Fortbildning/omställning
Praktiskt miljövetenskapligt år (avancerad nivå)	60	Fortbildning/omställning för yrkesverksamma inom t.ex. miljösektorn
Turismvetenskap A+B	60	Fortbildning/omställning
Turism, event och hållbarhet	60	Fortbildning/omställning
Tourism studies (avancerad nivå)	60	Fortbildning/omställning
Informatik A+B med inriktning på digital affärsutveckling	60	Fortbildning/omställning

Utveckling av utbud

Högskolan bedömer i dagsläget att antalet spontansökande studenter inom ett visst område med omställningsstöd sannolikt inte kommer att bli så stort att det är realistiskt att högskolan utvecklar helt nya utbildningar. I det fall behov och efterfrågan visar att tillräckliga förutsättningar föreligger kommer högskolan dock att överväga sådana kurser. Däremot finns stora möjligheter att skapa kombinationer av kurser inom högskolans stora utbud av fristående kurser, antingen anslagsfinansierade eller i form av uppdragsutbildningar. Olika former av kompetenshöjande insatser för anställda i offentlig förvaltning är ett exempel.

Högskolans antal platsoberoende digitala utbildningar har ökat sedan pandemin. Högskolan har också utvecklat infrastruktur och stöd för flexibelt lärande, och givet den digitala utvecklingen kommer ytterligare utbildningar att kunna erbjudas i former som underlättar omställning och livslångt lärande.

På planeringsstadiet befinner sig redan utbildning till hälso- och sjukvårdskurator som UKÄ nyligen gett tillstånd till, samt den kompletterande utbildningen i socialt arbete för personer med utländsk examen i ämnet. Regeringens uttryckta ambition i budgetpropositionen hösten 2022 att satsa på förbättrade kunskaper i svenska och engelska för personer med utländska akademiska examina kan också innebära att kurser startas som bidrar till omställning.

Utmaningar

Högskolan vill slutligen lyfta några utmaningar kopplade till förväntningarna som regeringen och arbetsmarknadens parter har på omställningsstudiestödet:

Finansiering

Lärosätena erhåller inte höjda anslag för att erbjuda platser finansierade med omställningsstudiestödet, utan förväntas bereda plats för dessa studenter inom befintligt takbelopp, vilket samtidigt sänks jämfört med tidigare år i takt med att tillfälliga pandemirelaterade satsningar fasas ut. Detta kommer att medföra konkurrens om utbildningsplatserna mellan studenter inom livslångt lärande och ungdomsstudenter i ett läge där arbetslösheten befaras växa och de årskullar som lämnar gymnasiet blir större. Om inte nya riktade anslag är aktuella efterlyser högskolan vägledning från regeringen på vilket sätt den ska prioritera mellan de olika kategorierna.

Att inga nya resurser tillförs innebär också att det blir svårt att få utrymme att utveckla helt nya kurser och program riktade till studenter inom livslångt lärande och omställning, samt att interna administrativa processer inte kan utvecklas med den ambitionsnivå som vore önskvärd för att möta de nya behoven. Med tanke på de individuella lösningar som krävs borde till exempel en förstärkning av studie- och karriärvägledningen göras, vilket är svårt inom befintliga ramar.

Antagning och validering

Antagningen av dessa studenter kommer sannolikt bli resurskrävande eftersom den i många fall innebär individuella lösningar och kontakter. Denna aspekt skulle behöva utredas ytterligare. Sannolikt kommer en del av yrkesverksamma sökande till omställningsstöd att vilja validera erfarenheter och kurser för att få en godkänd sammanhängande utbildning. I nuläget har högskolan små möjligheter att bedriva någon mer omfattande valideringsverksamhet.